

TANTÁRGY ADATLAP
és tantárgykövetelmények (2019)

Cím:	Elektromágneses összeférhetőség												
Tárgykód:	IVB458MNVM												
Heti óraszám:	2 ea, 0 gy, 0 lab												
Kreditpont:	2												
Szak(ok)/ típus:	Villamosmérnök, alapszak(BSc)/K												
Tagozat:	nappali												
Követelmény:	f												
Meghirdetés féléves:	os												
Nyelve:	magyar												
Előzetes követelmény(ek):	-												
Oktató tanszék(ek):	Villamos Hálózatok Tanszék												
Tárgyfelelős:	Dr. Elmer György												
Célkitűzése: Az elektromágneses összeférhetőség problémakörének, fogalomrendszerének, megvalósítási alapelveinek, egyes gyakorlati megoldásainak, méretezési módszereinek, a kapcsolódó szabványok rendszerének és jogi előírásainak megismerése.													
Rövid leírás: Az elektromágneses összeférhetőség (EMC) célja, alapfogalmai, témakörei. Elektrosztatikus feltöltődés/károkozás (ESD), lökőhullám (EMP), túlfeszültség-védelem. Kisfrekvenciás zavarok (LFI), harmonikusok, feszültségzavarok, hálózati visszahatások, szűrés, árnyékolás. Rádiófrekvenciás zavarok (RFI) vezetékes jelátvitel. EMC számítások, mérések, mérőeszközök, modellezés, szimuláció. EMC irányelv, rendelet, szabványok.													
Oktatási módszer: Előadáson az elméleti alapok, gyakorlati megvalósítási módszerek bemutatása prezentáció segítségével.													
Követelmények a szorgalmi időszakban: 2 db. zárthelyi dolgozat megírása; minimálisan 50%-os teljesítés, azaz a megszerezhető maximális 200 pontból 100 pont: 1. zárthelyi dolgozat 100 pont; 2. zárthelyi dolgozat 100 pont; összesen 200 pont <table border="1"> <thead> <tr> <th>Pontszám</th> <th>Érdemjegy</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0 - 99 pont</td> <td>1;</td> </tr> <tr> <td>100 - 124 pont</td> <td>2;</td> </tr> <tr> <td>125 - 149 pont</td> <td>3;</td> </tr> <tr> <td>150 - 174 pont</td> <td>4;</td> </tr> <tr> <td>175 - 200 pont</td> <td>5.</td> </tr> </tbody> </table>		Pontszám	Érdemjegy	0 - 99 pont	1;	100 - 124 pont	2;	125 - 149 pont	3;	150 - 174 pont	4;	175 - 200 pont	5.
Pontszám	Érdemjegy												
0 - 99 pont	1;												
100 - 124 pont	2;												
125 - 149 pont	3;												
150 - 174 pont	4;												
175 - 200 pont	5.												

Követelmények a vizsgaidőszakban:

-

Pótlási lehetőségek:

A meg nem írt zárthelyik pótolhatóak az utolsó oktatási héten és a vizsgaidőszak első két hetében.

Konzultációs lehetőségek:

¹ Tárgykurzus típusok: ea – előadás, gy – gyakorlat, lab – labor

² K – kötelező, KV – kötelezően választható, SZ – szabadon választható (fakultatív)

³ N – nappali, L – levelező, T – táv

⁴ a – aláírás, f – félévközi jegy, v – vizsga, s – szigorlat

⁵ os – őszi, ta – tavaszi

⁶ Több tanszék esetén zárójelbe a terhelés várható százalékos megoszlása

A kiírt konzultációs időben.

Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom:

- Dr. Elmer György, elektronikus jegyzet;
- Rejtő Ferenc, EMC alapok, MEE, 2006;
- Fehér Zoltán, EMC villámvédelem, Mediprint Szakkiadó, 2002.

Tantárgykurzusok a 2019/2020. tanév 1. félévében:

Tárgy- kurzus típus	Oktató(k)	Nap/idő	Hely	Megjegyzés
Előadás	Dr. Elmer György e. doc.			
Gyakorlat	-			

Részletes tantárgyprogram

Hét	Előadás	Gyakorlat
1.	Az elektromágneses összeférhetőség meghatározása, alapfogalmai, témakörei. Zavarforrások és zavarnyelők. EMC szintek, elektromágneses környezet. A zavarok csatolási módjai. Azonos és ellenütemű zavarok.	-
2.	Az elektrosztatikus feltöltődés fizikai magyarázata és megvalósulási módjai, átütés gázokban. Az ESD káros hatásai. ESD érzékenység mérése, ESD modellek, a mérési elrendezés. Számítási feladat.	-
3.	Elektrosztatikus feltöltődés mérése, számítása. Védekezés ESD ellen, elektrosztatikusan disszipatív anyagok, eszközök, ESD-védett körzetek, ionizátorok.	-
4.	A lököhullám – EMP – jellemzői. Túlfeszültség-védelmi eszközök, a szikraköz, varisztor és zéner dióda működési elve, kiválasztása. A zónás túlfeszültség-védelem elve, az összezatolás módja. Számítási feladat.	-
5.	Zárthelyi dolgozat	-
6.	Kisfrekvenciás, vezetett zavarok – LFI – villamos elosztóhálózatok vezetett zavarai, felharmonikusok, azok forrásai és káros hatásai, hálózat visszahatások. Áramirányítók zavarai.	-
7.	Földelési rendszerek és azok EMC szempontjai. Szűrőkapcsolások. Intézkedések kisfrekvenciás, vezetett zavarok ellen. Frekvenciaváltók zavarvédelme.	-
8.	Nagyfrekvenciás zavarás, RF EMI és RF EMC. Jellemző zavarforrások és frek-	-

	venciatartományuk, példák RF EM zavarokra. A mobiltelefonía EMC szempontjai. Sugárzott zavarás elleni intézkedések. Árnyékolás.	
9.	Átviteli és elosztó hálózatok, transzformátorok és villamos készülékek sugárzott zavarai. transzformátorok és a zavarterjedés, BALUN transzformátor.	-
10.	Vezetékes jelátvitel, csatoló impedancia, azonos és ellenütemű zavarok jelvezetéseken, vezetékárnyékolás, optikai vezetők, jelintegritás. Elektronikus berendezések zavarai és azok elhárítása.	-
11.	Vezetett és sugárzott zavarok mérése, EMC mérőeszközök és mérési módszerek. Az EMC mérőlaboratórium felépítése, felszerelése. Az EMC vizsgálólaboratórium kialakítási szempontjai.	-
12.	Mérés GTEM cellában. EMC számításon, áramköri szimuláció alkalmazása	-
13.	EMC szabványok, azok hierarchiája, az alapszabvány részeinek témái. Vizsgálati és mérési szabványok. Az EMC jogi szabályozása. Az EMC rendelet követelményei, tanúsítási jelek.	-
14.	Zárthelyi dolgozat.	-
15.	Összefoglalás, a félév lezárása.	-